

Ontwerpbesluit

Kenmerk ACM/UIT/623395
Zaaknummer ACM/24/188842

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt op grond van **artikel 37a van de Elektriciteitswet 1998** op de ontheffingsaanvraag van Liander N.V.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Procedure van totstandkoming van dit besluit	4
3	De relevante feiten en omstandigheden	5
3.1	Algemeen	5
3.2	Ontwikkelingen na de aanvraag	7
3.3	Bepalingen waarvan Liander ontheffing vraagt	8
4	Beoordeling	10
4.1	Ontheffingsvoorwaarden	10
4.2	Toetsing aan de ontheffingsvoorwaarden	10
4.3	Ontheffing energievolumegebonden en aangepast variabel transportrecht	11
4.4	Ontheffing afgeleide tariefdragers	12
4.5	Reikwijdte van de ontheffing en non-discriminatie	13
4.6	Looptijd van de ontheffing	14
4.7	Geen effect binnen de tariefregulering	14
4.8	Conclusie	15
5	Reactie op zienswijzen	15
6	Dictum	15
	Bijlage 1: Wettelijk kader	17

1 Inleiding

1. Met dit besluit geeft de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) uitvoering aan artikel 37a van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: de E-wet) en de Beleidsregel procedure voor ontheffingen ex artikel 37a Elektriciteitswet (hierna: Beleidsregel). De ACM is op grond van artikel 37a van de E-wet bevoegd op aanvraag ontheffing te verlenen van de tariefstructuren en voorwaarden.
2. Liander N.V. (hierna: Liander) heeft op 6 mei 2024 op grond van artikel 37a van de E-wet gevraagd om een ontheffing van de tariefstructuren en voorwaarden (hierna: de aanvraag). De aanvraag heeft betrekking op twee alternatieve transportrechten: een energievolumegebonden transportrecht en een aangepast variabel transportrecht dat ook buiten congestiegebieden geldt.¹ In de aanvraag verzoekt Liander om een ontheffing van artikel 7.1, tweede, derde en vijfde lid, en bijlage 23 van de Netcode elektriciteit (hierna: Netcode) en artikel 3.7.5, artikel 3.7.15, onderdeel a en b, van de Tarievencode elektriciteit (hierna: Tarievencode).
3. De ACM ziet meerwaarde in het door Liander voorgestelde energievolumegebonden transportrecht en aangepaste variabele transportrecht. Door deze nieuwe alternatieve transportrechten kan de netcapaciteit waarschijnlijk beter worden benut en kunnen meer afnemers gebruik maken van het net. De ACM verleent Liander ontheffing van artikel 7.1, tweede, en derde lid, van de Netcode en van artikel 3.7.5 en 3.7.5a van de Tarievencode, zodat Liander kan experimenteren met deze nieuwe alternatieve transportrechten. De ontheffing geldt voor afnemers in de categorie Trafo HS+TS / MS. De ontheffing bevat een inspanningsplicht voor Liander om op kleine schaal te experimenteren met de nieuwe alternatieve transportrechten.
4. De indeling van dit besluit is als volgt. Hoofdstuk 2 van dit besluit bevat de gevolgde procedure. De feiten en omstandigheden, zoals die bij de ACM bekend zijn, zijn samengevat in hoofdstuk 3. De ACM beschrijft haar beoordeling van de aanvraag in hoofdstuk 4 en eindigt haar besluit met het dictum in hoofdstuk 5. Bijlage 1 bevat het wettelijk kader.

¹ Het energievolumegebonden transportrecht en het aangepaste variabele transportrecht zijn gebaseerd op het position paper van NBNL over alternatieve transportrechten van augustus 2023, dat is ontwikkeld in het kader van het LAN.

2 Procedure van totstandkoming van dit besluit

5. In dit hoofdstuk beschrijft de ACM de procedure die zij heeft gevolgd bij de totstandkoming van dit besluit. De ACM heeft de procedure bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) van toepassing verklaard op de voorbereiding van dit besluit. Als onderdeel van deze procedure legt de ACM het ontwerpbesluit op de aanvraag ter inzage in de Staatscourant en op de website van de ACM. De reacties op de terinzagelegging zal de ACM betrekken bij het definitieve besluit.
6. Ter voorbereiding van de aanvraag is er regelmatig contact geweest tussen Liander en de ACM.
7. Op 6 mei 2024 heeft Liander de ontheffingsaanvraag ingediend bij de ACM. In de aanvraag vraagt Liander ontheffing van de Netcode en Tarievencode om een energievolumegebonden transportrecht en een aangepast variabel transportrecht mogelijk te maken. De aanvraag is beperkt tot afnemers in de categorie Trafo HS+TS / MS die zijn aangesloten op het onderstation Heerhugowaard Noord. Op 1 en 25 juli en 9 september 2024 heeft er overleg plaatsgevonden tussen Liander en de ACM over de aanvraag.

3 De relevante feiten en omstandigheden

3.1 Algemeen

8. Het energievolumegebonden transportrecht en aangepaste variabele transportrecht dat ook buiten congestiegebieden geldt zijn door de netbeheerders in het kader van het LAN op hoofdlijnen uitgewerkt. Netbeheerders hebben er vervolgens om praktische redenen voor gekozen om eerst het variabele transportrecht binnen congestiegebieden, tijdsblokkegebonden transportrechten en tijdsduurgebonden transportrechten uit te werken. De uitwerking van deze transportrechten zou namelijk minder complex zijn dan het energievolumegebonden transportrecht en het aangepaste variabele transportrecht dat ook buiten congestiegebieden geldt. Er is geen codewijzigingsvoorstel ingediend door de gezamenlijke netbeheerders om deze rechten mogelijk te maken en het ligt ook niet in de lijn der verwachting dat dit op korte termijn zal gebeuren.
9. Via de aanvraag wil Liander experimenteren met het energievolumegebonden transportrecht en het aangepaste variabel transportrecht dat ook buiten congestiegebieden geldt. Liander wil deze nieuwe rechten in combinatie met het vaste transportrecht aanbieden, binnen en buiten congestiegebieden. Met de ontheffing wil Liander de vrije transportruimte in haar net beter benutten zodat meer afnemers gebruik kunnen maken van haar net. Het energievolumegebonden transportrecht geeft afnemers zekerheid over het transport van vooraf afgesproken energievolumes in kilowattuur (hierna: kWh). Het moment van transport staat daarbij niet vast, maar wordt per dag bepaald door Liander. De afnemer wordt één dag voor het beoogde transport geïnformeerd over het tijdstip van het transport.
10. Het tarief van het energievolumegebonden transportrecht wordt berekend via een afgeleide tariefdrager, namelijk kWh_toegekend,energievolumegebonden. Deze afgeleide tariefdrager is gebaseerd op het bestaande tarief voor kWgecontracteerd (zie artikel 3.7.5, onderdeel a, Tarieencode) voor het toegekende transportvolume per uur. Daarbij geldt een korting van 25% ten opzichte van het kWgecontracteerd tarief voor een vast transportrecht waarmee een vergelijkbaar energievolume wordt getransporteerd. De afgeleide tariefdrager die Liander voorstelt voor het energievolumegebonden recht is: $1 \text{ kWh_toegekend,energievolumegebonden} = 0,75 * ((\text{kWgecontracteerd} * 2) / 730,5)$. De korting van 25% is gebaseerd op de flexibiliteit die het energievolumegebonden recht vraagt van afnemers. Zij weten wel dat zij over het benodigde aantal kWh kunnen beschikken, maar weten het moment van transport niet vooraf. Het tarief voor het energievolumegebonden transportrecht wordt bepaald door het toegekende energievolume in kWh per dag te sommeren over de maand.
11. In de aanvraag werkt Liander ook een aangepast variabel transportrecht uit. Dit komt in de plaats van het bestaande variabele transportrecht.²
12. Net als het bestaande variabele transportrecht, geeft het aangepaste variabele transportrecht geen zekerheid over het transport. Dat is afhankelijk van de beschikbare ruimte op het net. De invulling van het aangepaste variabele transportrecht verschilt op een aantal punten van het bestaande variabele transportrecht. Ten eerste wil Liander het aangepaste variabele recht binnen én buiten congestiegebieden aanbieden. In de tweede plaats dienen afnemers Liander een dag van tevoren per kwartier te laten weten hoeveel variabel vermogen zij wensen. Liander kent de aangepaste variabele transportrechten toe naar rato van de omvang van de aanvragen van het aantal afnemers dat verzoekt om dit recht. Als laatste wordt het tarief voor het aangepaste variabele transportrecht bepaald op basis van de afgeleide tariefdrager: kWh_toegekend,variabel.

² Zie Stcrt. 2024, [2951](#).

Deze tariefdrager is gebaseerd op het bestaande tarief voor kWgecontracteerd (zie artikel 3.7.5, onderdeel a, Tarievencode) voor het toegekende transportvolume per uur. Daarbij geldt een korting van 50% ten opzichte van het kWgecontracteerd tarief voor een vast transportrecht waarmee een vergelijkbaar energievolume getransporteerd wordt. De tariefdrager die Liander voorstelt voor het aangepaste variabele recht is: $1 \text{ kWh}_{\text{toegekend, variabel}} = 0,5 * ((\text{kWgecontracteerd} * 2) / 730,5)$. De korting van 50% is gebaseerd op de flexibiliteit die het aangepaste variabele recht vraagt van afnemers. Zij weten niet hoeveel capaciteit er beschikbaar is en weten evenmin wanneer er capaciteit beschikbaar is. Het tarief voor het aangepaste variabele transportrecht wordt bepaald door het toegekende variabele energievolume in kWh per dag te sommeren over de maand.

13. Liander wil het energievolumegebonden en het aangepaste variabele transportrecht combineren met het vaste transportrecht, binnen en buiten congestiegebieden. Liander noemt deze combinatie van een vast transportrecht, een energievolumegebonden transportrecht en eventueel een aangepast variabel transportrecht in haar aanvraag het “voorstel vrije transportruimte”.
14. Liander verwacht dat vaste transportrechten gecombineerd met het energievolumegebonden transportrecht en/of het aangepaste variabele transportrecht in staat stelt om haar net beter te benutten en meer afnemers toegang te geven tot haar net. Dit hangt samen met de verwachting van Liander dat afnemers hun vaste transportrechten gedeeltelijk zullen omzetten in energievolumegebonden transportrechten en aangepaste variabele transportrechten. Liander verwacht dat hierdoor ruimte vrijkomt op haar net, omdat een beperkte hoeveelheid transportcapaciteit zal worden verleend op basis van vaste transportrechten. Daarnaast wijst Liander erop dat het gebruik van gecombineerde transportrechten voor afnemers tot lagere kosten zal leiden.
15. Via de ontheffingsaanvraag wil Liander onderzoeken of de voornoemde aannames kloppen en wil zij praktijkervaring opdoen die nodig is voor de uitrol van het energievolumegebonden transportrecht en het aangepaste variabele transportrecht. In haar aanvraag stelt Liander zichzelf de volgende leerdoelen. Liander wil onderzoeken of (1) haar net beter wordt benut, in de zin dat er meer afnemers worden aangesloten en er meer capaciteit wordt getransporteerd; (2) het verdeelmechanisme bij aangepaste variabele transportrechten naar behoren werkt; (3) de alternatieve transportrechten in de aanvraag tegemoetkomen aan de wensen van afnemers; (4) de afgeleide tariefdragers $\text{kWh}_{\text{toegekend, energievolumegebonden}}$ en $\text{kWh}_{\text{toegekend, variabel}}$ in de praktijk werken, in de zin dat het tarief sluitend en kosteneffectief is. Als laatste wil Liander ook (5) inzichten verzamelen in de opbrengsten van het energievolumegebonden transportrechten en het aangepaste variabele transportrecht met het oog op de tariefregulering en reguleringsdata.
16. In de aanvraag geeft Liander aan dat zij op kleine schaal wil experimenteren met het energievolumegebonden transportrecht en het aangepaste variabele transportrecht. De aanvraag heeft betrekking op bestaande afnemers in de categorie Trafo HS+TS / MS. Liander kiest voor deze afnemersgroep omdat zij relatief gemakkelijk flexibiliteit kunnen bieden en niet worden afgerekend op de tariefdrager kWh. Verder wil Liander de reikwijdte van de aanvraag in eerste instantie beperken tot afnemers die zijn aangesloten op het onderstation Heerhugowaard Noord. Liander kiest ervoor om achter dit onderstation te beginnen omdat met TenneT is afgesteld dat er ruimte is voor het verlenen van de nieuwe alternatieve transportrechten, het onderstation geschikt is om te werken met de nieuwe transportrechten en daarbij de netveiligheid kan worden geborgd. Daarnaast wijst Liander op een aantal organisatorische argumenten, zoals het feit dat het afsluiten van de nieuwe alternatieve transportrechten complex is, waarbij Liander wijst op het feit dat er sprake is van afwijkende en niet geautomatiseerde processen zoals contracten en facturatie en er voor de alternatieve transportrechten meer rekenwerk moet gebeuren ten aanzien van de netbelasting.

17. Liander verwacht dat zij haar net via de ontheffing beter kan benutten. Liander verwacht daarom dat zij extra opbrengsten/output kan behalen binnen de tariefregulering. Liander stelt voor om deze opbrengsten (1) om te slaan over de bestaande output's binnen de tariefregulering of (2) te beschouwen als overige opbrengsten die gesaldeerd worden met de OPEX. Optie (1) zorgt ervoor dat Liander extra opbrengsten/output kan behalen, omdat zij haar bestaande net beter benut, terwijl andere netbeheerders deze ruimte niet hebben. Optie (2) betekent dat Liander geen extra opbrengsten/output haalt en dat de opbrengsten van de nieuwe alternatieve transportrechten worden weggestreept tegen de (overige) operationele kosten van Liander. Via optie (2) zou er volgens Liander zo min mogelijk effect zijn op de maatstaf, omdat de individuele post overige kosten per netbeheerder geldt en buiten de maatstaf wordt gehouden.
18. Liander vraagt de ontheffing voor een periode van vijf jaar. Liander verwacht in deze periode voldoende ervaring op te kunnen doen om de werking van het energievolumegebonden transportrecht en het aangepaste variabele transportrecht te evalueren. Liander zal de geleerde lessen daarbij actief delen met netbeheerders, de ACM en de markt. De ervaring die Liander opdoet zal daarnaast worden gebruikt bij de invoering van nieuwe alternatieve transportrechten via een codewijziging.
19. Gedurende de looptijd van de ontheffing geldt dat afnemers een energievolumegebonden transportrecht en aangepast variabel transportrecht kunnen opzeggen. Er geldt een opzegtermijn van zes maanden. Afnemers vallen dan terug op hun oorspronkelijk gecontracteerde transportvermogen. Dit noemt Liander de exit strategie.
20. Liander geeft in haar aanvraag aan dat het niet nodig is om een boetebeding of een verplichte technische voorziening – om te voorkomen dat afnemers hun contractuele afspraken niet nakomen – in de ontheffing op te nemen. Bij overschrijding stelt Liander in gesprek met de afnemer te zullen treden om te voorkomen dat dit opnieuw gebeurt. Daarbij speelt mee dat Liander eenzijdig het energievolumegebonden transportrecht en het aangepaste variabele transportrecht kan opzeggen indien daar dringende redenen voor zijn. Daaronder valt het borgen van de netveiligheid. Afnemers vallen dan terug op hun oorspronkelijke gecontracteerde vermogen.

3.2 Ontwikkelingen na de aanvraag

21. Sinds Liander haar aanvraag bij de ACM heeft ingediend hebben zich drie relevante ontwikkelingen voorgedaan waardoor de omstandigheden van de aanvraag gewijzigd zijn.
22. Op 17 augustus 2023 en 11 april 2024 heeft Liander een vooraankondiging zoals bedoeld in artikel 9.9, eerste lid, Netcode gedaan van een mogelijk tekort aan beschikbare transportcapaciteit binnen het gebied Heerhugowaard.³ Liander verwacht het congestierapport zoals bedoeld in artikel 9.10, derde lid, Netcode voor het congestiegebied Heerhugowaard op te leveren in het vierde kwartaal van 2024.⁴ In randnummer 58 wordt nader toegelicht waarom deze ontwikkeling van invloed is op de ontheffingsaanvraag.
23. Liander heeft op 16 juli 2024 aan de ACM laten weten dat zij geen ontheffing meer vraagt van artikel 7.1, vijfde lid, van de Netcode. De ACM zal daarom geen oordeel geven over ontheffing van dit artikellid.

³ Zie [20240411-vooraankondigingsdocument-congestiegebied-heerhugowaard-v13.pdf \(liander.nl\)](#).

⁴ Zie Heerhugowaard Noord, onder Noord-Holland in het [Overzicht planning congestieonderzoeken | Liander](#).

24. Op 19 juli 2024 heeft de ACM de Netcode en Tarievencode aangepast om tijdsduur- en tijdsblok gebonden transportrechten mogelijk te maken.⁵ Deze wijzigingen gelden vanaf 1 april 2025. De ACM betreft bij dit besluit de bepalingen uit de Netcode en de Tarievencode zoals die nu gelden én de bepalingen zoals die gelden vanaf 1 april 2025. Hierna wordt in paragraaf 3.3 op deze wijzigingen ingegaan.

3.3 Bepalingen waarvan Liander ontheffing vraagt

25. Om het experiment met het aanbieden van deze twee alternatieve transportrechten aan aangesloten mogelijk te maken, stelt Liander dat een (gedeeltelijke) ontheffing van de volgende artikelen van de Netcode en de Tarievencode nodig is:
- Artikel 7.1, tweede en derde lid, van de Netcode;
 - Artikel 3.7.5 Tarievencode;
 - Artikel 3.7.15, onderdelen a en b, van de Tarievencode en;
 - Bijlage 23, eerste lid, bij de Tarievencode.
26. De ACM heeft in randnummer 23 opgemerkt dat op 1 april 2025 wijzigingen in de Netcode en Tarievencode worden doorgevoerd om tijdsblokgebonden en tijdsduurgebonden alternatieve transportrechten te regelen. De relevante bepalingen waarvan Liander ontheffing vraagt wijzigen daarom tijdens de looptijd van de ontheffing; de ACM zal dat onderstaand beschrijven. Liander heeft haar verzoek op een vergelijkbare manier vormgegeven als een codewijzigingsverzoek. Hierbij geeft zij aan hoe de code zou moeten luiden voor haar ontheffing. Hierdoor is voor de ACM duidelijk wat Liander wenst. De ACM wijzigt de codes via een ontheffingsbesluit echter niet. De ACM kan Liander alleen (gedeeltelijke) ontheffen van de specifieke codebepalingen en daarvoor voorwaarden in de plek stellen. Wat Liander in de rest van dit hoofdstuk als codewijzigingen of nieuwe bepalingen voorstelt, zal de ACM daarom als voorwaarde bij deze ontheffing beoordelen.
27. Het wettelijk kader is als bijlage bij dit besluit opgenomen. Hier zijn de relevante huidige en toekomstige codebepalingen integraal opgenomen.
28. De wijzigingen worden hierna per artikel beschreven. Vervolgens wordt beschreven waarom Liander om een ontheffing van deze artikelen verzoekt en tot slot volgt een beschrijving van het voorstel van Liander.
29. Artikel 7.1, tweede lid, van de Netcode regelt het vaste recht op transport. Het derde lid van dit artikel regelt de mogelijkheid om een aangeslotene die zich in een congestiegebied bevindt een variabel recht op transport aan te bieden.
30. Artikel 7.1, tweede lid, van de Netcode regelt vanaf 1 april 2025 het recht op transport van een aangeslotene. Het derde lid van dit artikel regelt de vier vormen van het recht op transport; een volledig vast recht op transport, een volledig variabel recht op transport, een tijdsduurgebonden recht op transport en een tijdsblokgebonden recht op transport.
31. De aanvraag tot ontheffing van de bepalingen van artikel 7.1, tweede en derde lid, van de Netcode is volgens Liander nodig om het energievolumegebonden transportrecht en het aangepaste variabele transportrecht mogelijk te maken. Om het energievolumegebonden transportrecht te regelen verzoekt Liander om een nieuw artikel 7.1e in de Netcode op te nemen: “1. Een energievolumegebonden recht op transport geeft de aangeslotene recht op transport ter grootte van het transportvermogen dat de netbeheerder vrijgeeft, uiterlijk voor de gatesluitingstijd van de day-ahead markt op de dag voorafgaande aan de dag waarop het beoogde transport zal

⁵ Zie Stcrt. 2024, [23594](#).

- plaatsvinden ten behoeve van de aangeslotene. Hierbij wordt exact het in de aansluit- en transportovereenkomst genoemde energievolume in kWh per dag vrijgegeven.
2. Ten behoeve van een energievolumegebonden recht op transport als bedoeld in het eerste lid, leggen de aangeslotene en de netbeheerder tenminste de productvoorwaarden als bedoeld in bijlage 23, eerste lid, vast in de aansluit- en transportovereenkomst.
3. Het energievolumegebonden transportrecht, als bedoeld in het eerste lid, kan worden aangeboden aan verbruikers in de tariefcategorie, zoals genoemd in artikel 3.7.1, onderdeel c van de Tarievencode Elektriciteit, waarbij geldt dat de tariefstructuur als bedoeld in artikel 3.7.18, van de Tarievencode elektriciteit van toepassing is.”
32. Bijlage 23 bij de Netcode treedt per 1 april 2025 in werking en bevat de productvoorwaarden in een aansluit- en transportovereenkomst voor een volledig variabel transportrecht en voor een tijdsduurgebonden transportrecht. Liander wil dat de bepalingen in deze bijlage ook van toepassing zijn op het energievolumegebonden transportrecht.
33. Artikel 3.7.5 van de Tarievencode regelt de tariefdragers voor, onder andere, de tariefcategorie Trafo HS+TS / MS.
34. In afwijking van artikel 3.7.5 van de Tarievencode, regelt artikel 3.7.15, onderdeel a en b, Tarievencode de tariefdragers voor verbruikers in, onder andere, de tariefcategorie Trafo HS+TS / MS voor een variabel transportrecht in de zin van artikel 7.1, derde lid, van de Netcode. Per 1 januari 2025 wordt de aanhef van deze bepaling dusdanig gewijzigd dat ‘artikel 7.1, derde lid, van de Netcode’ wordt vervangen door ‘artikel 7.1b van de Netcode’.
35. Een ontheffing van bovengenoemde bepalingen van de Tarievencode is volgens Liander nodig om de tariefdragers kWh_toegekend, energievolumegebonden en kWh_toegekend, variabel te regelen.
36. Daarnaast verzoekt Liander om onderdeel b in artikel 3.7.15 Tarievencode te vervangen voor de onderdelen b1 en b2:
“a. voor verbruikers in de tariefcategorieën, genoemd in artikel 3.7.1, onderdeel b, kWmax per maand, waarbij het tarief gelijk is aan 100% van het tarief bedoeld in artikel 3.7.5, onderdeel b, subonderdeel 2°;
b1. voor verbruikers in de tariefcategorieën, genoemd in artikel 3.7.1, onderdeel c, kWh_toegekend, variabel, waarbij het tarief gelijk is aan $F \cdot 2/730,5$ maal het tarief bedoeld in artikel 3.7.5, onderdeel b, subonderdeel 1°, en $F = 0,5$;
b2. De kWh_toegekend, variabel wordt bepaald door het energievolume in kWh, dat de netbeheerder t.b.v het volledig variabel transportrecht vrijgeeft, uiterlijk voor de gatesluitingstijd van de day-ahead markt op de dag voorafgaande aan de dag waarop het beoogde transport zal plaatsvinden, gesommeerd over de maand.”
37. Verder vraagt Liander om een nieuw artikel 3.7.18 aan de Tarievencode toe te voegen gedurende de looptijd van de ontheffing:
“In afwijking van het artikel 3.7.5, zijn de tariefdragers voor het TAVT voor verbruikers die overeenkomstig artikel 7.1b van de Netcode elektriciteit een aansluit- en transportovereenkomst zijn overeengekomen met een energievolumegebonden recht op transport van elektriciteit:
a. voor verbruikers in de tariefcategorie, genoemd in artikel 3.7.1, onderdeel c, kWh_toegekend, energievolumegebonden, waarbij het tarief gelijk is aan $F \cdot 2/730,5$ maal het tarief voor kWgecontracteerd als bedoeld in artikel 3.7.5, onderdeel b, subonderdeel 1°, en $F = 0,75$;
De kWh_toegekend, energievolumegebonden wordt bepaald door het in de aansluit- en transportovereenkomst genoemde energievolume in kWh per dag, gesommeerd over de maand.”

4 Beoordeling

38. In dit hoofdstuk volgt de beoordeling van de ingediende aanvraag. De ACM past hiermee het door de artikelen 37a en 36, eerste lid, onderdelen b tot en met h, van de E-wet, voorgeschreven wettelijk kader toe op de relevante feiten en omstandigheden zoals omschreven in hoofdstuk 3.

4.1 Ontheffingsvoorwaarden

39. De ACM gaat in algemene zin terughoudend om met het verlenen van een ontheffing op grond van artikel 37a van de E-wet. De codebepalingen zijn namelijk bedoeld om de betrouwbaarheid en veiligheid van het net te borgen en afnemers te beschermen. Centraal bij het verlenen van een ontheffing staat daarom de vraag of er geen (onnodige) afbreuk wordt gedaan aan deze belangen.
40. De ACM verleent een ontheffing wanneer (1) onverkorte toepassing van tariefstructuren en voorwaarden zoals in de codes vastgelegd in individuele gevallen of onder specifieke omstandigheden een ongewenste is, (2a) aanpassing van de codes niet opportuun is gelet op het individuele karakter van het probleem of de tijdelijkheid daarvan, en (2b) een tijdelijke voorziening noodzakelijk en urgent is ter overbrugging van de periode die nodig is om, bijvoorbeeld door een codewijziging, een structurele oplossing van het probleem te bewerkstelligen. Dit zijn cumulatieve voorwaarden.⁶ De bewijslast dat is voldaan aan de punten (1), (2a) en (2b) ligt daarbij bij de aanvrager van de ontheffing.
41. De ACM wil netbeheerders op een transparante, objectieve en non-discriminatoire manier ruimte geven om te experimenteren met nieuwe tarieven en voorwaarden die mogelijk kunnen bijdragen aan het verzachten van netcongestie, een betere benutting van de bestaande netcapaciteit en/of het versnellen van de energietransitie. Als specifieke codebepalingen hier aantoonbaar aan in de weg staan, acht de ACM onverkorte toepassing van de codebepalingen onwenselijk en is er ruimte voor een ontheffing van de codebepalingen.
42. Experimenteerruimte is daarnaast wenselijk om praktijkervaring op te doen met initiatieven die bijdragen aan het verzachten van netcongestie, een betere benutting van de bestaande netcapaciteit en/of het versnellen van de energietransitie. Een codewijziging is in deze gevallen nog niet altijd mogelijk en dus niet opportuun. In die zin kan een tijdelijke overbruggingsmaatregel nodig zijn. Via ontheffingen biedt de ACM netbeheerders de mogelijkheid om in de praktijk te toetsen welke randvoorwaarden in de praktijk nodig zijn. Op basis van deze experimenten kunnen de codes vervolgens op een zorgvuldige, praktisch werkbare en toekomstbestendige manier worden gewijzigd.
43. Voor de volledigheid merkt de ACM op dat zij netbeheerders via een ontheffing kan ontheffen van specifieke codebepalingen. Aan de ontheffing kan de ACM specifieke voorwaarden verbinden die het gedrag van de netbeheerder normeren en afnemers beschermen.

4.2 Toetsing aan de ontheffingsvoorwaarden

44. De huidige codebepalingen bieden geen ruimte voor het energievolumegebonden transportrecht en het aangepaste variabele transportrecht. Deze rechten zijn namelijk niet geregeld in de codes. De ACM acht het wenselijk dat Liander met deze rechten experimenteert, omdat de ACM verwacht dat de bestaande netcapaciteit daarmee beter wordt benut en afnemers doelmatiger

⁶ Zie besluit van 2 juli 2020 met kenmerk [ACM/UIT/534445](#), nr. 42.

zullen handelen. Dat is in lijn met artikel 36 van de E-wet. Daarnaast levert het experiment waardevolle informatie op over de randvoorwaarden die nodig zijn om het energievolumegebonden transportrecht en het aangepaste variabele transportrecht op een zorgvuldige manier te regelen. Daarmee wordt voldaan aan voorwaarde (1).

45. Liander wil experimenteren met een energievolumegebonden transportrecht en een aangepast variabel transportrecht dat ook buiten congestiegebieden kan worden toegepast. Zoals in randnummer is overwogen, is hiervoor nog geen codewijzigingsvoorstel ingediend door de gezamenlijke netbeheerders en het ligt ook niet in de lijn der verwachting dat dit op korte termijn zal gebeuren. Daarmee is voldaan aan voorwaarde (2a).
46. De ACM verwacht dat het energievolumegebonden transportrecht en het aangepaste variabele transportrecht een waardevolle toevoeging zullen zijn aan de bestaande alternatieve transportrechten. Via deze nieuwe transportrechten kunnen de dalmomenten in het net van Liander namelijk beter worden benut, binnen en buiten congestiegebieden. Via de ontheffing stelt de ACM Liander in staat om te onderzoeken of dit standpunt klopt. Daarmee wordt voldaan aan voorwaarde (2b).

4.3 Ontheffing energievolumegebonden en aangepast variabel transportrecht

47. Het energievolumegebonden transportrecht geeft afnemers met flexibiliteit dagelijks zekerheid over het transport van hun benodigde energievolume, waarbij het moment van transport niet vaststaat. Het energievolumegebonden transportrecht geeft daarmee meer zekerheid dan variabele transportrechten, maar is tegelijk flexibeler dan tijdsblokgebonden transportrechten. Deze flexibiliteit zorgt voor lagere transporttarieven voor de afnemer. Die flexibiliteit stelt de netbeheerder in staat om het transport van het gevraagde energievolume zo goed mogelijk in te passen binnen de dalmomenten van zijn net. Daarnaast is de verwachting van Liander dat energievolumegebonden transportrechten ervoor zullen zorgen dat afnemers een beperktere hoeveelheid vaste transportcapaciteit nodig hebben. Hierdoor kan er ruimte ontstaan op het net.
48. Het bestaande variabele transportrecht geldt alleen binnen congestiegebieden. De ACM heeft in het codebesluit over het variabele transportrecht en de consultatie over alternatieve transportrechten opgemerkt dat zij het wenselijk acht dat deze rechten ook beschikbaar komen buiten congestiegebieden.⁷ De ACM heeft daarbij opgemerkt dat opportunistisch gebruik van het variabele transportrecht buiten een congestiegebied een belangrijk aandachtspunt is. Het experiment van Liander onderzoekt of de tariefdrager kWh_toegekend, variabel ertoe leidt dat de kosten van het variabele transportrecht binnen congestiegebieden beter aansluiten bij het gebruik en opportunistisch gedrag buiten congestiegebieden wordt voorkomen.
49. Tijdens de ontheffingsperiode zal Liander geen boetebeding hanteren of technische voorziening verplichten voor afnemers die deelnemen aan het experiment van Liander met energievolumegebonden en/of aangepaste variabele transportrechten. Dat acht de ACM redelijk, gezien het feit dat het om een kleinschalig experiment gaat. De ACM verwacht dat Liander onvoorziene en/of onverwachte omstandigheden in overleg met deelnemende afnemers oplost. Indien dit niet of onvoldoende lukt, kan Liander het energievolumegebonden transportrecht en/of aangepaste variabele transportrecht éézijdig opzeggen in geval van dwingende redenen, zoals indien de netveiligheid in het geding is. Verder wijst de ACM erop dat het Liander uiteraard vrij staat om op eigen kosten een technische voorziening te installeren bij deelnemende afnemers.

⁷ Zie Stcrt. 2024, [2951](#), zienswijzebijlage, rnr. 62 en 68 en de consultatie van de ACM over alternatieve transportrechten van november 2022, rnr. 16, 37-40, 62.

Hiermee kan Liander bij het verlenen van voornoemde rechten praktijkervaring opdoen met de inzet van een dergelijke voorziening.

50. Afnemers die deelnemen aan het experiment van Liander en energievolumegebonden en/of aangepaste variabele transportrechten afsluiten, kunnen deze transportrechten tijdens de ontheffingsperiode opzeggen binnen zes maanden. De afnemer valt dan terug op zijn oorspronkelijke gecontracteerde vermogen. Daarnaast kan Liander de alternatieve transportrechten alleen opzeggen bij dringende redenen, zoals indien de netveiligheid in het geding komt. Ook dan valt de afnemer terug op zijn gecontacteerde vermogen. Met het oog op de ontheffing acht de ACM het redelijk dat afnemers terugvallen op hun gecontracteerde vermogen. Afnemers worden zo geprikkeld om deel te nemen aan het experiment, zonder negatieve gevolgen voor hun transportvermogen. Voor de volledigheid wijst de ACM erop dat deze werkwijze er wel voor zorgt dat er tijdens de looptijd van de ontheffing geen vast transportvermogen vrijkomt. Wel komt er tijdens het experiment tijdelijk variabel vermogen vrij door afnemers die deelnemen aan het experiment van Liander. Door vaste transportrechten te combineren met een energievolumegebonden en/of aangepast variabel transportrecht is de aanname dat afnemers tijdelijk minder vast vermogen nodig hebben. Dit gedurende de looptijd van de ontheffing worden uitgegeven als variabel vermogen.
51. Om te experimenteren met het energievolumegebonden transportrecht en het aangepaste variabele transportrecht verleent de ACM Liander ontheffing van artikel 7.1, tweede en derde lid, van de Netcode. Deze bepalingen schrijven voor welke transportrechten Liander mag aanbieden aan haar aangeslotenen. Deze bepalingen schrijven ook voor of deze rechten wel of niet in congestiegebied mogen worden aangeboden en of deze rechten gecombineerd mogen worden aangeboden. Zonder ontheffing staat deze bepaling in de weg aan het aanbieden van het nieuwe energievolumegebonden transportrecht en het aangepaste variabele transportrecht buiten congestiegebied. Liander moet met deze ontheffing het vaste transportrecht blijven aanbieden.
52. Vanaf 1 april 2025 wordt de Netcode gewijzigd. Vanaf dat moment verleent de ACM ontheffing van artikel 7.1, tweede en derde lid van de Netcode. Een ontheffing van bijlage 23 van de Netcode is volgens de ACM niet nodig, omdat Liander deze bepalingen juist breder van toepassing wil laten zijn, namelijk ook op het energievolumegebonden transportrecht en het aangepaste variabele transportrecht. Daarvoor kan de ACM een voorwaarde aan de ontheffing stellen.

4.4 Ontheffing afgeleide tariefdragers

53. Liander gebruikt twee afgeleide tariefdragers voor de nieuwe transportrechten. Het gaat om kWh_toegekend, energievolumegebonden en kWh_toegekend, variabel. De ACM heeft op voorhand geen redenen om aan te nemen dat deze afgeleide tariefdragers tot onwenselijke uitkomsten zullen leiden. Ze zijn namelijk direct gebaseerd op de bestaande tariefdragers. Om te onderzoeken of deze afgeleide tariefdragers tot gewenste resultaten leiden en bijdragen aan de leerdoelen van Liander, geeft de ACM Liander ruimte om met deze afgeleide tariefdragers te experimenteren. Wel wijzigt de ACM de berekeningswijze van de afgeleide tariefdragers. Liander lijkt er in haar aanvraag vanuit te gaan dat de tariefdrager kWgecontracteerd een tarief per maand is. De ACM stelt in de tarievenbesluiten de tariefdrager kWgecontacteerd echter vast op jaarbasis. De ACM heeft de berekening van de afgeleide tariefdragers kWh_toegekend, energievolumegebonden en kWh_toegekend, variabel hierop aangepast.
54. Om te experimenteren met het energievolumegebonden transportrecht en het aangepaste variabele transportrecht verleent de ACM Liander ontheffing van de artikelen 3.7.5 en 3.7.5a, van de Tarievenscode. Deze bepalingen schrijven namelijk voor welke tariefdragers Liander moet

rekenen voor de gebruikers van de tariefcategorie Trafo HS+TS / MS. Zonder ontheffing van deze bepalingen kan Liander niet experimenteren met nieuwe tariefdragers. De ACM verleent geen ontheffing van artikel 3.7.15 van de Tarievenscode. Artikel 3.7.15 van de Tarievenscode bepaalt het tarief dat overeenkomstig artikel 7.1, derde lid, van de Netcode overeengekomen is. Wanneer aangesloten het aangepaste variabele transportrecht volgens deze ontheffing afsluiten, is geen sprake van een variabel transportrecht overeenkomstig artikel 7.1, derde lid, van de Netcode, omdat Liander hiervan ontheffing heeft gekregen. Het tarief in artikel 3.7.15 van de Tarievenscode is dus ook zonder ontheffing niet van toepassing.

4.5 Reikwijdte van de ontheffing en non-discriminatie

55. Liander wil de nieuwe transportrechten in eerste instantie alleen op kleine schaal invoeren voor bestaande afnemers binnen de categorie Trafo HS+TS / MS, omdat deze afnemers volgens Liander gemakkelijker flexibiliteit kunnen bieden en niet worden afgerekend op de tariefdrager kWh. De ACM acht het redelijk om de nieuwe transportrechten in eerste instantie alleen op kleine schaal te verlenen aan afnemers binnen de categorie Trafo HS+TS / MS. Het verlenen van de nieuwe alternatieve transportrechten is nog niet geïmplementeerd in de systemen van Liander. Liander kan de rechten dus nog niet op grote schaal aanbieden aan afnemers. Door de nieuwe transportrechten te verlenen aan een relatief kleine groep afnemers is het experiment werkbaar voor Liander. Liander kan dan gecontroleerd onderzoeken wat de juiste randvoorwaarden zijn om dit soort rechten op grotere schaal te verlenen, zonder dat dit noemenswaardige impact heeft op haar net. De ACM stelt daarbij de voorwaarde dat Liander de transportrechten niet alleen verleent aan bestaande afnemers, zoals Liander opmerkt in haar aanvraag, maar ook aan nieuwe afnemers binnen categorie Trafo HS+TS / MS. Een andere handelswijze is volgens de ACM niet in lijn met het non-discriminatiebeginsel.
56. Liander heeft de reikwijdte van de aanvraag beperkt tot het onderstation Heerhugowaard Noord, vanwege de afstemming tussen TenneT en Liander over de ruimte voor de nieuwe transportrechten en de netveiligheid op dit station. Liander kan starten op dit station, maar de ACM legt Liander een inspanningsverplichting op om het experiment uit te rollen naar een aantal andere geschikte stations zodat de nieuwe transportrechten verleend worden aan voldoende afnemers binnen de categorie Trafo HS+TS / MS. Dit betekent ten minste dat op de stations voldoende ruimte is op het net van TenneT voor Liander en haar afnemers om te experimenteren met de nieuwe alternatieve transportrechten en de netveiligheid geborgd is. Hierdoor kan Liander ervaring opdoen met het uitwerken van de nieuwe alternatieve transportrechten bij verschillende stations en kan Liander haar leerdoelen behalen. Hiermee blijft de reikwijdte van het experiment werkbaar en beperkt, maar doet de ontheffing ook recht aan de leerdoelen van Liander.
57. De ACM legt Liander deze inspanningsverplichting op, omdat Liander een vooraankondiging heeft gedaan van congestie op het station Heerhugowaard Noord. Het is daarmee onwaarschijnlijk dat er voldoende transportcapaciteit beschikbaar is op dit station om te kunnen experimenteren met de nieuwe alternatieve transportrechten buiten congestiegebieden. Aangezien Liander binnen en buiten congestiegebieden wil experimenteren met het energievolumegebonden transportrecht en het aangepaste variabele transportrecht zorgt deze beperking van de reikwijdte van de aanvraag ervoor dat Liander niet kan onderzoeken of de nieuwe alternatieve transportrechten ook werken buiten congestiegebieden. De voorgestelde beperking is volgens de ACM daarmee niet in lijn met de leerdoelen van Liander.
58. Het voorgaande betekent dat Liander haar uiterste best moet doen om het energievolumegebonden transportrecht, het aangepaste variabele transportrecht en combinaties daarvan met vaste transportrechten af te sluiten met meerdere afnemers binnen de categorie Trafo HS+TS / MS. Op deze wijze kan Liander op kleine schaal ervaring opdoen met de werking

van de nieuwe alternatieve transportrechten en kan zij onderzoeken welke randvoorwaarden nodig zijn voor een grootschalige uitrol van deze transportrechten binnen en buiten congestiegebieden. Dit doel wordt volgens de ACM niet bereikt indien de nieuwe alternatieve transportrechten slechts worden verleend aan één of twee afnemers die zijn aangesloten op het station Heerhugowaard Noord.

59. Liander rapporteert jaarlijks aan de ACM over de wijze waarop zij invulling geeft aan de inspanningsverplichting. Daarbij is van belang dat Liander rapporteert aan welke afnemers op welke stations zij de nieuwe alternatieve transportrechten heeft verleend en waarom het gekozen aantal afnemers volstaat om de leerdoelen van het experiment van Liander te bereiken.
60. Liander dient de afnemers die in aanmerking komen voor de transportrechten uit deze ontheffing non-discriminatoire te behandelen. Dit kan bijvoorbeeld door een door Liander op basis van haar leerdoelen gemaximeerd aantal afnemers te selecteren op basis van een first come first served-systematiek, waarbij Liander de nieuwe transportrechten toekent op volgorde van afnemers die het eerst verzoeken om hun vaste transportrechten te combineren met een energievolumegebonden transportrecht en/of een aangepast variabel transportrecht. Een belangrijke randvoorwaarde daarbij is dat het desbetreffende station waarop de afnemer is aangesloten geschikt is voor het experiment. Dat betekent ten minste dat er vanuit TenneT ook ruimte is voor het experiment en Liander de netveiligheid kan garanderen. Indien dat niet het geval is hoeft Liander de nieuwe transportrechten niet te verlenen.

4.6 Looptijd van de ontheffing

61. De ACM verleent deze ontheffing voor een periode van maximaal vijf jaar. De ACM is van mening dat Liander binnen deze periode voldoende praktijkervaring kan opdoen met het energievolumegebonden transportrecht en het aangepaste variabele transportrecht.
62. Indien blijkt dat voornoemde rechten zorgen voor een betere benutting van de bestaande netcapaciteit en doelmatiger handelen door afnemers, verwacht de ACM dat er zo snel mogelijk, maar uiterlijk binnen de looptijd van vijf jaar een codewijzigingsvoorstel is ingediend om het energievolumegebonden transportrecht en het aangepaste variabele transportrecht mogelijk te maken. Het initiatief om de codes te wijzigen ligt bij de gezamenlijke netbeheerders. De ACM verwacht daarbij dat de door Liander geleerde lessen zullen bijdragen aan een zo goed mogelijk codewijzigingsvoorstel van de gezamenlijke netbeheerders. Wanneer het experiment door de ACM eerder dan de beëindiging van de looptijd als geslaagd wordt beoordeeld, verwacht de ACM dat de netbeheerders gezamenlijk een codewijzigingsvoorstel indienen om het breder toe te passen.

4.7 Geen effect binnen de tariefregulering

63. Liander maakt geen aanvullende netkosten voor het energievolumegebonden en aangepaste transportrecht. Liander verwacht wel dat deze rechten leiden tot een betere benutting van haar net. Het experiment kan er dus voor zorgen dat Liander extra opbrengsten/output behaalt binnen de tariefregulering. Andere netbeheerders kunnen deze opbrengsten/output niet behalen, omdat zij deze transportrechten nog niet kunnen en mogen verlenen. Zij hebben namelijk geen ontheffing. De ACM wil daarom zo goed mogelijk voorkomen dat het experiment van Liander impact heeft op de overige netbeheerders.
64. De ACM kiest ervoor om het experiment zo veel mogelijk buiten de maatstaf voor regionale netbeheerders te houden. Om dit te doen, verrekent de ACM de extra opbrengsten van het

experiment met de overige operationele kosten van Liander. Dit is in lijn met de suggestie van Liander onder optie (2) in de aanvraag. Daarbij gaat de ACM ervan uit dat de extra opbrengsten en operationele kosten gelijk aan elkaar zijn. Indien blijkt dat de opbrengsten hoger zijn dan de operationele kosten meent de ACM dat het voor de hand ligt dat Liander dit voordeel verwerkt in haar transporttarieven.

4.8 Conclusie

65. Gelet op het bovenstaande honoreert de ACM het verzoek van Liander gedeeltelijk en verleent de ACM ontheffing van de Netcode Elektriciteit en de Tarievenscode Elektriciteit.

5 Reactie op zienswijzen

66. [...]

6 Dictum

67. De Autoriteit Consument en Markt verleent op grond van artikel 37a van de Elektriciteitswet 1998 aan Liander N.V. ontheffing, zodat Liander in aanvulling op het vaste recht op transport, ook een energievolumegebonden transportrecht en een aangepast variabel transportrecht, als bedoeld in randnummer 69, onderdeel b, mag aanbieden, van de volgende voorwaarden:
- a. tot 1 april 2025 van artikel 7.1, tweede lid, van de Netcode elektriciteit zodat Liander N.V. in aanvulling op het vaste recht op transport als bedoeld in artikel 7.1, tweede lid, van de Netcode elektriciteit, ook het energievolumegebonden transportrecht en aangepast variabel transportrecht mag aanbieden als bedoeld in randnummer 69 onder b;
 - b. tot 1 april 2025 van artikel 7.1, derde lid, van de Netcode elektriciteit;
 - c. vanaf 1 april 2025 van artikel 7.1, derde lid, onderdelen b, c en d, van de Netcode elektriciteit; en
 - d. van artikel 3.7.5 en 3.7.5a van de Tarievenscode elektriciteit in zoverre dat Liander N.V. voor het energievolumegebonden transportrecht en het aangepast variabel transportrecht een ander tarief mag rekenen dan in artikel 3.7.5 en 3.7.5a van de Tarievenscode elektriciteit wordt voorgeschreven.
68. De Autoriteit Consument en Markt wijst op grond van artikel 37a van de Elektriciteitswet 1998 een ontheffing van bijlage 23 van de Netcode elektriciteit en artikel 3.7.15, onderdeel a en b, van de Tarievenscode elektriciteit af.
69. De Autoriteit Consument en Markt verbindt de volgende voorwaarden aan de ontheffing:
- a. Zowel de ontheffing als de daaraan verbonden voorwaarden zijn alleen van toepassing in het geval aangesloten:
 - i. op vrijwillige basis ervoor kiezen om deze ontheffing en voorwaarden in de plaats te stellen van de tariefstructuren en voorwaarden uit de Netcode elektriciteit en de Tarievenscode elektriciteit;
 - ii. worden of zijn aangesloten in de gebruikerscategorie Trafo HS+TS / MS volgens artikel 3.7.1, onderdeel c, van de Tarievenscode elektriciteit.
 - b. In combinatie met een vast transportrecht kan Liander N.V. één, of beide onderstaande alternatieve transportrechten overeen komen met de aangeslotene:

- i. Een energievolumegebonden recht op transport, ter grootte van het in de aansluit- en transportovereenkomst overeengekomen energievolume in kWh per dag. De netbeheerder geeft exact het in de aansluit- en transportovereenkomst overeengekomen energievolume in kWh vrij, uiterlijk voor de gatesluitingstijd van de day-ahead markt op de dag voorafgaande aan de dag waarop het beoogde transport zal plaatsvinden ten behoeve van de aangeslotene; en
 - ii. Een aangepast variabel recht op transport. Liander N.V. hanteert daarbij tot 1 april 2025 de voorwaarden uit artikel 7.1, vijfde tot en met zevende lid, van de Netcode elektriciteit en vanaf 1 april 2025 de voorwaarden uit artikel 7.1b van de Netcode elektriciteit op een niet-discriminerende, transparante en objectieve wijze.
 - c. De tariefdragers voor het transportafhankelijke verbruikers-transporttarief (TAVT) worden als volgt bepaald:
 - i. Voor het TAVT van het energievolumegebonden recht op transport is ter dekking van 100% van de kosten die met toepassing van artikel 3.6.3 van de Tarievenscode elektriciteit worden toegerekend: (kWh_toegekend, energievolumegebonden): $\text{kWgecontracteerd} * F / 4383$, met $F = 0,75$. De kWh_toegekend, energievolumegebonden wordt bepaald door het in de aansluit- en transportovereenkomst genoemde energievolume in kWh per dag, gesommeerd over de maand.
 - ii. Voor het TAVT voor een aangepast variabel recht op transport is ter dekking van 100% van de kosten die met toepassing van artikel 3.6.3 van de Tarievenscode elektriciteit worden toegerekend (kWh_toegekend, variabel): $\text{kWgecontracteerd} * F / 4383$, met $F = 0,5$. De kWh_toegekend, variabel wordt bepaald door het energievolume in kWh, dat de netbeheerder ten behoeve van het aangepast variabel transportrecht vrijgeeft, uiterlijk voor de gatesluitingstijd van de day-ahead markt op de dag voorafgaande aan de dag waarop het beoogde transport zal plaatsvinden, gesommeerd over de maand.
 - iii. kWgecontracteerd is de tariefdrager als bedoeld in artikel 3.7.5, onderdeel a, van de Tarievenscode elektriciteit.
 - d. Op het deel van het transport dat volgens het energievolumegebonden recht of het aangepaste variabele recht plaatsvindt, is artikel 9.6 van de Netcode elektriciteit niet van toepassing.
 - e. De bepalingen van bijlage 23 Netcode elektriciteit zijn van overeenkomstige toepassing op overeenkomsten waarin een energievolumegebonden transportrecht of een aangepast variabel transportrecht wordt vastgelegd.⁸
 - f. Liander N.V. spant zich in om voldoende afnemers aan dit experiment te laten deelnemen zodat de onderzoeksvragen zinvol kunnen worden beantwoord.
 - g. Liander N.V. rapporteert uiterlijk twee maanden na afloop van elk kalenderjaar aan de Autoriteit Consument en Markt over de status van het experiment en wat de eventuele bevindingen zijn.
70. Deze ontheffing gaat in op de dag na publicatie in de Staatscourant en eindigt uiterlijk op 31 december 2029.
71. De Autoriteit Consument en Markt doet mededeling van dit besluit in de Staatscourant en plaatst het besluit op haar website (www.acm.nl).

⁸ Zoals beschreven in het besluit van de Autoriteit Consument en Markt van 16 juli 2024, kenmerk ACM/UIT/619367 tot wijziging van de tariefstructuren en voorwaarden als bedoeld in artikelen 27 en 31 van de Elektriciteitswet 1998 betreffende alternatieve transportrechten, en tevens vanaf 1 april 2025 onderdeel uitmaakt van de Netcode elektriciteit.

Bijlage 1: Wettelijk kader

In deze bijlage beschrijft de ACM de bepalingen die gezamenlijk het wettelijk kader vormen voor dit besluit.

Elektriciteitswet 1998

Artikel 36 luidt:

1. De Autoriteit Consument en Markt stelt de tariefstructuren en voorwaarden vast met inachtneming van:
 - a. het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders als bedoeld in artikel 27, 31 of 32 en de resultaten van het overleg, bedoeld in artikel 33, eerste lid,
 - b. het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord functioneren van de elektriciteitsvoorziening,
 - c. het belang van de bevordering van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de elektriciteitsmarkt,
 - d. het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van afnemers
 - e. het belang van een goede kwaliteit van de dienstverlening van netbeheerders,
 - f. het belang van een objectieve, transparante en niet discriminatoire handhaving van de energiebalans op een wijze die de kosten weerspiegelt,
 - g. de in artikel 26b bedoelde regels,
 - h. hetgeen is gesteld bij of krachtens verordening 2019/943 en de richtlijn en
 - i. artikel 15 van richtlijn 2012/27/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 betreffende energie-efficiëntie, tot wijziging van Richtlijnen 2009/125/EG en 2010/30/EU en houdende intrekking van de Richtlijnen 2004/8/EG en 2006/32/EG (PbEU 2012, L 315).
- [...].

Artikel 37a luidt:

1. De Autoriteit Consument en Markt kan op aanvraag bij beschikking een ontheffing verlenen van de tariefstructuren en de voorwaarden. Bij haar beslissing neemt de Autoriteit Consument en Markt de belangen als bedoeld in artikel 36, eerste lid, onderdelen b tot en met f en de regels, bedoeld in artikel 36, eerste lid, onderdelen g en h, in acht.
2. De Autoriteit Consument en Markt stelt beleidsregels op met betrekking tot de procedure voor aanvraag van een ontheffing.
3. De Autoriteit Consument en Markt kan voorschriften en beperkingen verbinden aan de ontheffing. De Autoriteit Consument en Markt kan de voorschriften en de opgelegde beperkingen wijzigen.
4. De Autoriteit Consument en Markt trekt de ontheffing in op daartoe strekkend schriftelijk verzoek van de houder van de ontheffing.
5. De Autoriteit Consument en Markt kan een ontheffing intrekken, indien:
 - a. de houder van de ontheffing de aan de ontheffing verbonden voorschriften of opgelegde beperkingen niet nakomt;
 - b. de houder van de ontheffing bij de aanvraag onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en de verstrekking van juiste en volledige gegevens tot een andere beschikking op de aanvraag zou hebben geleid;
 - c. de Autoriteit Consument en Markt, gelet op de belangen bedoeld in artikel 36, eerste lid, onderdelen b tot en met f en de regels, bedoeld in artikel 36, eerste lid, onderdelen g en h, van oordeel is dat intrekking van de ontheffing noodzakelijk is.

6. Van een op grond van dit artikel genomen beschikking wordt mededeling gedaan in de Staatscourant.

Netcode elektriciteit, zoals deze luidt tot 1 april 2025

Artikel 7.1, tweede en derde lid, luidt:

[...].

2. De aangeslotene heeft een vast recht op transport van elektriciteit door heel Nederland tot een hoeveelheid ter grootte van het op de aansluiting gecontracteerde en beschikbaar gestelde vermogen.
3. Indien een aangeslotene zich bevindt in een congestiegebied, als bedoeld in artikel 9.9, eerste lid, dan kan de netbeheerder, in afwijking van het tweede lid, die aangeslotene de mogelijkheid bieden om een variabel recht op transport overeen te komen. De netbeheerder hanteert daarbij de voorwaarden uit het vijfde tot en met zevende lid, op een niet-discriminerende, transparante en objectieve wijze.

[...].

Tariefencode elektriciteit, zoals deze luidt per 1 april 2025

Artikel 7.1, tweede en derde lid, luidt:

[...].

2. De aangeslotene heeft recht op transport van elektriciteit door heel Nederland.
3. Het recht op transport heeft vier vormen:
 - a. een volledig vast recht op transport;
 - b. een volledig variabel recht op transport
 - c. een tijdsduurgebonden recht op transport; of
 - d. een tijdsblokgebonden recht op transport

[...].

5.

Bijlage 23 bij artikelen 7.1b, tweede lid, 7.1c, tweede lid, en 7.1d, tweede lid: Productvoorwaarden, luidt:

1. In de overeenkomsten voor een volledig variabel transportrecht en voor een tijdsduurgebonden transportrecht worden tenminste de volgende productvoorwaarden vastgelegd:
 - a. de omstandigheden waarin de transportdienst beschikbaar is;
 - b. de wijze waarop bepaald wordt of en de mate waarin de transportdienst beschikbaar is;
 - c. de wijze waarop vrijgave van de beschikbaarheid van de transportdienst door de netbeheerder wordt aangekondigd;
 - d. de minimale aankondigingstijd van de vrijgave van de beschikbaarheid van de transportdienst;
 - e. dat de vrijgave van de beschikbaarheid van de transportdienst voor het volledig variabele transportrecht uiterlijk plaatsvindt voor de gatesluitingstijd van de day-aheadmarkt voor het tijdsduurgebonden transportrecht uiterlijk een half uur voor de gatesluitingstijd van de FRR-veiling als bedoeld in bijlage 13, zevende lid, sub d onder 2°, op de dag voorafgaande aan de dag waarop het beoogde transport zal plaatsvinden;
 - f. de wijze van activering van de vrijgave van de transportdienst door de netbeheerder;
 - g. de wijze waarop de netbeheerder de aan de aangeslotene daadwerkelijk ter beschikking gestelde transportdienst valideert;
 - h. de looptijd van de overeenkomst;
 - i. de wijze waarop de BRP op de aansluitingen en voor zover van toepassing de BSP of CSP worden geïnformeerd;
 - j. of de netbeheerder een boetebeding en de hoogte daarvan van toepassing verklaart voor het gebruik maken van de transportdienst buiten de tijden waarop of hoeveelheden waarvoor die door de netbeheerder is vrijgegeven; en

- k. of de netbeheerder de aangeslotene verplicht stelt dat de aangeslotene op eigen kosten technische voorzieningen treft in zijn aansluiting die gebruikmaking van de transportdienst voorkomt buiten de tijden waarop of hoeveelheden waarvoor die door de netbeheerder is vrijgegeven.
- [...]
3. Ten aanzien van het boetebeding, als bedoeld in het eerste lid, onderdeel j, [...] en de technische voorziening, als bedoeld in het eerste lid, onderdeel k, [...] geldt dat:
- a. de netbeheerder niet zowel een boetebeding als een technische voorziening kan vereisen; en
 - b. de afnemer als alternatief voor het boetebeding de technische voorziening kan treffen.

Tarievencode elektriciteit, zoals deze luidt tot 1 april 2025

Artikel 3.7.1 luidt:

Met inachtneming van artikel 3.2.5 worden voor de bepaling van het transportafhankelijke verbruikers-transporttarief (TAVT) de volgende tariefcategorieën onderscheiden:

- [...]
- c. Trafo HS+TS / MS
- [...]

Artikel 3.7.5 luidt:

De tariefdragers voor het TAVT voor verbruikers in de tariefcategorieën, genoemd in 3.7.1, onder a tot en met c, zijn:

- a. $kW_{\text{gecontracteerd}}$ voor gecontracteerd transportvermogen ter dekking van 50% van de kosten die met toepassing van 3.6.3 worden toegerekend aan de in die tariefcategorieën genoemde netvlakken;
- b. kW_{max} per maand ter dekking van 50% van de kosten die met toepassing van 3.6.3 worden toegerekend aan de in die tariefcategorieën genoemde netvlakken.

Artikel 3.7.15 luidt:

In afwijking van de artikelen 3.7.5, 3.7.5a, 3.7.9, 3.7.10 en 3.7.12, onderdeel a, zijn de tariefdragers voor het TAVT voor verbruikers die overeenkomstig artikel 7.1, derde lid, van de Netcode elektriciteit een aansluit- en transportovereenkomst zijn overeengekomen met een variabel recht op transport van elektriciteit:

- a. voor verbruikers in de tariefcategorieën, genoemd in artikel 3.7.1, onderdeel a tot en met c, kW_{max} per maand waarvoor het tarief gelijk is aan 100% van het tarief bedoeld in artikel 3.7.5, onderdeel b;
- [...]

Tarievencode elektriciteit zoals deze luidt per 1 april 2025

Artikel 3.7.15 luidt:

In afwijking van de artikelen 3.7.5, 3.7.5a, 3.7.9, 3.7.10 en 3.7.12, onderdeel a, zijn de tariefdragers voor het TAVT voor verbruikers die overeenkomstig artikel 7.1b van de Netcode Elektriciteit een aansluit- en transportovereenkomst zijn overeengekomen met een variabel recht op transport van elektriciteit:

[...]